

Виробництво

З результатів аналізу ринку олійних варто відзначити, що **ріпак** в Україні перестає бути однією з пріоритетних культур. За офіційними даними, урожай ріпаку 2012 року став мінімальним за останні п'ять років і склав близько 1,2 млн т. У підсумку, у світовому масштабі Україні належить всього 2% сумарного виробництва ріпаку, і це при тому що наша держава посідає одне з провідних місць серед експортерів цієї олійної в Європу.

У 2012 році урожай **сої** склав 2,5 млн т. В кінці лютого заступник начальника відділу зернових та технічних культур Департаменту ринків рослинництва Міністерства аграрної політики і продовольства України Леонід Сухомлин заявив, що в Україні існує план збільшення виробництва даної культури до 5,1 млн т до 2018 року. Зокрема, він уточнив, що планується збільшення площ посівів сої до 2 млн га (у 2012 році - 1,3 млн га). А також використання новітніх технологій для збільшення врожайності сої на 25% - до 2,5 т/га (у 2012 р. - 2 т/га). Згідно з офіційними даними, Україна входить до десятки найбільших виробників сої в світі. Кількість сільгоспвиробників, які займаються вирощуванням сої в нашій державі,

постійно зростає. На сьогодні за сучасними технологіями сою в Україні вирощують майже 7 тис. господарств.

В поточному сезоні посівні площі під **соняшником** склали 5,13 млн. га, що на 8% більше ніж в попередньому (4,7 млн. га). Середня врожайність насіння соняшнику в 2012/2013 МР склала 17 ц/га проти 20 ц/га в 2011/2012 МР. Несприятливі погодні умови позначилися також і на якісних характеристиках насіння соняшнику. Зокрема, учасники ринку відзначали велику кількість олієнасіння з низькою олійністю, яка в деяких випадках не перевищувала 38-40%. У підсумку в 2012 році, незважаючи на всі песимістичні прогнози, в Україні був зібраний досить високий за останні кілька сезонів і невисокий в порівнянні з минулим сезоном урожай соняшнику, який склав 8,6 млн т (проти 9,4 млн. т в 2011/2012 МР).

Експорт

Станом на 22 лютого з початку поточного маркетингового року експортовано 1203,41 тис. т рапсу і 973,5 тис. т сої, що в цілому на 34,4% більше, ніж в аналогічному періоді 2011/12 МР (1619,7 тис. т). Експорт насіння соняшнику з 1 вересня 2012 року по 22 лютого 2013 року склав 93,9 тис. т, що на 13,7 тис. т більше, ніж за той же період минулого сезону.

З початку лютого відправлено на експорт 92,6 тис. т ріпаку, 149,5 тис. т сої та 17,9 тис. т соняшнику.

У 2012 році обсяг експорту ріпаку з України склав 1,1 млн т на загальну суму понад 700 млн. доларів. Основними покупцями залишаються країни ЄС: Нідерланди, Бельгія, Франція та Польща. За підсумками 2012 року, найбільшим експортером ріпаку стала компанія Серна, на її частку припало близько 25% всього експорту.

Найбільшим експортером української сої на зовнішні ринки є компанія Сантрейд. За підсумками минулого року компанія екпортувала 177 тис. т, що дозволяє їй впевнено утримувати лідерство в рейтингу. На другому місці - Нібулон - 130 тис. тонн сої, що майже на 36% менше ніж у конкурента на вершині рейтингу. Замикає трійку лідерів - Серна. Компанія поставила на зовнішні ринки близько 112 тис. тонн сої.

Поточна ситуація на ринку

Ринок сої в Україні не тільки стійко тримається під натиском глобального спаду, але і проявляє зростання розцінок на окремих напрямках. Відзначимо, з минулого четверга соя-боби березневих поставок на Чиказькій біржі провалилися більш ніж на 10 доларів на тонні. Реакція в Україні була протирічною. Експортери не тільки не знизили закупівельних цін, але навіть підняли їх нижню межу. Подібна поведінка експортерів в умовах падаючого соєвого ринку може пояснюватися, в основному, екстремним виконанням старих замовлень. Переробники також не знижували ціни закупівлі, тримали їх стабільними або в деяких випадках підняли ціну на 50 грн/т щодо рівня минулого тижня, враховуючи підвищити активність експортерів.

На ринку насіння соняшнику продовжує бути відчутна проблема реалізації продуктів переробки, а саме кон'юнктура експортного ринку соняшникової олії. Саме цей фактор є основою зниження цін попиту. На початку минулого тижня ціни великих переробних підприємств найчастіше озвучувалися в межах 4850-5200 грн/т СРТ і 4900-4950 грн/т EXW. Проте вже до кінця звітного періоду зважаючи стабільного зниження цін на експортному ринку соняшникової олії ціни попиту знизилися до 4800-5050 грн/т СРТ-підприємство і не вище 4900 грн/т EXW.

Що стосується виробників олійної, то вони намагалися утримувати ціну на сировину та утримувати пропозицію. Але через брак оборотних коштів вони були змушені знизити ціни пропозиції на невеликі партії.

Упродовж минулого тижня **на ринку насіння ріпаку** спостерігалися підвищувальні цінові тенденції. Така ситуація була викликана високим попитом на продукт від експортно-орієнтованих компаній. Так, зважаючи на активність торговельної діяльності на експортному ринку насіння ріпаку на внутрішньому ринку відзначалося зростання цін попиту. Таким чином, закупівельні ціни варіювалися найчастіше в діапазоні 4450-4650 грн/т на умовах франко-елеватора. У південних областях закупівельні ціни досягали 4800 грн/т СРТ. Варто відзначити, що на ринку відзначалась активність зі сторони виробників, які пропонували великотоннажні партії олійної, що, за словами учасників ринку, не характерно для даного періоду часу.